

Kamenné památky Miletínska

Boží muka nad Miletínem

V parku naproti Sokolovně, poněkud skrytý za památníkem obětí druhé světové války, stojí kamenný kříž na štíhlém jónském sloupu. Pochází z roku 1809 a jeho autorem je jistý kameník Höffinger, který se v Miletíně „proslavil“ tím, že ve jménu Ignáce Falge vyhladil na všech sochách staré šlechtické erby a přesekal je na Falgovy iniciály. Pro miletínskou obec pak vytvořil tento kříž. Stojí na zvýšeném místě s kamenným obrubníkem a dvěma kamennými lavičkami, mezi dvěma lípami.

Na počátku 20. století kříž zkoumal architekt Antonín Cechner. Postavu Krista na krucifixu posoudil jako „značně archaistickou, jež je buď starší než sloup, neb dle staršího reliéfu provedena.“

Miletínský historik a archivář Josef Špringer zveřejnil v 50. letech hypotézu, podle níž měl kříž označovat místo nejstaršího miletínského popraviště. K úvaze jej vedla zejména blízkost tzv. katovny, tedy obydlí miletínského popravicího. Jeho závěry však vycházely z mylných předpokladů, popraviště se v těchto místech zřejmě nikdy nenacházelo (viz Sousedské listy č. 1, 2/2012).

Ryté nápisy na podstavci jsou již dnes velmi zvětralé a téměř nečitelné, jejich obsah je však zaznamenán v písemných pramenech.

Na přední, severní straně:

Gežlšl pro tWé DobroWoLné Vtrpenl VDĚL Ltost a zbaW nás oD trestV WĚČného

Na zadní straně:

K VČtěnl zřlzen na náKLad obCe Mlletlnské. Höffinger fecit. A. 1809. in May

Chronogram v obou nápisech odkazuje na letopočet vzniku 1809.

Jak šel čas

1945 Během vichřice 22. června se z lípy na západní straně odlomila větev, která srazila kříž ze sloupu a zcela jej rozbila. Opravu provedl Alois Pour z Ostroměře, který podle rozbitého křížku zhotovil nový a celý sloup obnovil v roce 1947. Lípa byla později pokácena.

2008 Vysazena nová lípa na západní straně.

2009 O miletínské pouti 26. dubna se zopakovala nehoda z roku 1945, když byl v silném větru křížek sražen větví.

2013 V červnu proběhla důkladná oprava památky, křížek byl navrácen na vrchol sloupu, obnoveny byl též kamenné lavičky a nově upraveno okolí. Práce provedl restaurátor Jiří Kašpar, náklady pokryla z větší části dotace Lázeňského mikro regionu.

Jan Hlavatý

Prameny a literatura:

Státní okresní archiv Jičín, Archiv města Miletín:

- Kronika města Miletína 1849 – 1930 (Jan Nepomuk Lhota a pokračovatelé)

- Pamětní kniha 1939 – 1952 (František Kučera)

Archiv muzea v Miletíně:

Zápisky Františka Žáby v opise Rudolfa Dreyschuka

Zápis z veřejného zasedání MÚ Miletín 5. 6. 2013

CECHNER, Antonín: Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese novopackém. Praha 1909.

LHOTA, Jan Nepomuk: Miletín nad Bystřicí. Příběhy jeho a památky. Brno 1888.

ŠPRINGER, Josef, ŠULC, Jaroslav: Miletín, rodiště K. J. Erbena. Osvětová beseda Miletín 1953.

Fotografie z archivu autora